

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5P/28/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818202960
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3818202960.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou vo veci starostlivosti o maloleté deti U.: Q., nar. X.XX.XXXX, a Q., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka H. O., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom V., t.č. bytom V., S. X/X (u B. G.), a otec Q. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., t.č. ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, malol. deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky B. E., nar. X.XX.XXXX, bytom V., T. X/X, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 5.8.2011 č.k. 13P/222/2011-26 v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti matky voči malol. deťom tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť matky na malol. Q., nar. X.XX.XXXX, zo sumy 30% zo sumy životného minima na nepplnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na sumu 80,- eur mesačne a na malol. Q., nar. XX.X.XXXX, zo sumy 30% zo sumy životného minima na nepplnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na sumu 80,- eur mesačne, vždy do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 5.8.2011 č.k. 13P/222/2011-26 v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca voči malol. deťom tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na malol. Q., nar. X.XX.XXXX, zo sumy 30% zo sumy životného minima na nepplnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na sumu 75,- eur mesačne a na malol. Q., nar. XX.X.XXXX, zo sumy 30% zo sumy životného minima na nepplnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na sumu 75,- eur mesačne, vždy do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, ktorá má malol. deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sa podaným návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti rodičov voči obom deťom na sumu 150,- eur mesačne na každé dieťa od každého rodiča, a to od 1.5.2018. Návrh zdôvodnila tým, že deti dostávajú náhradné výživné vo výške 27,32 eur mesačne. Od roku 2011, kedy jej maloletí boli zverení, sa náklady detí zvýšili. V súčasnosti obe deti navštevujú súkromnú školu Eškola, navštevujú hodiny klavíra, bicie, hodiny výtvarnej a spevu. V súvislosti s tým ona musí deťom kupovať pomôcky na krúžky, bolo potrebné zakúpiť na pôžičku hudobné nástroje v hodnote 650,- až 700,- eur. Výdavky majú deti aj v súvislosti s oblečením, stravovaním (či už v škole alebo doma). V návrhu navrhovateľka uviedla, že každému dieťaťu hradí v škole stravné vo výške 70,- eur mesačne, platí im mimoškolské aktivity, ako výlety, výstavy, predstavenia. Navrhovateľka poukázala na to, že ona je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 250,- eur mesačne.

2. Otec detí pri výsluchu pred dožiadaným súdom uviedol, že od 9.11.2017 je vo výkone trestu pre trestný čin krádeže a výtržníctva a výkon trestu mu končí dňa 14.4.2019. Vo výkone trestu je od mája 2018 pracovne zaradený, k výške svojho mesačného príjmu sa vyjadriť nevedel. Uviedol, že po vykonaní všetkých zrážok mu zostáva suma 20,- eur, ktorú míňa pre svoju osobnú potrebu. Otec detí uviedol, že v čase poslednej úpravy výživného bol nezamestnaný, chodieval pracovať na brigády. Okrem malol. Q. a malol. Q. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec tiež uviedol, že je nemajetný, sú voči nemu vedené aj exekučné konania z minulosti, ale nevedel sa vyjadriť k výške dlhov. Súhlasil so zvýšením výživného na sumu 75,- eur na každé z detí s účinnosťou od 1.5.2018. Zároveň sa vyjadril, že súhlasí, aby súd vo veci pojednával aj v jeho neprítomnosti.

3. Matka detí uviedla, že s návrhom navrhovateľky nemôže súhlasiť, nakoľko je aktuálne bez príjmu. Býva s kamarátom, u ktorého sa stravuje a vypomáha mu s domácimi prácami. V tomto roku utrpela úraz s dlhodobými následkami, v dôsledku čoho sa jej pracovná schopnosť podstatne znížila a omnoho ťažšie si hľadá vhodnú prácu na trvalý pracovný pomer. Má nesplatenú pôžičku, v súvislosti s ktorou je voči nej vedená exekúcia. Výživné na deti sa snaží splácať príležitostne a peniaze na výživné sú často krát vyzbierané ako pomoc od známych alebo zarobené príležitostnými brigádami. Na pojednávaní matka uviedla, že má podané žiadosti o zamestnanie a očakáva, že bude volaná na pohovor. Súhlasila s výživným vo výške 50,- eur na každé dieťa.

4. Kolízny opatrovník sa k návrhu na zvýšenie výživného pripojil. Navrhol upraviť vyživovaciu povinnosť matky voči malol. Q. na sumu 90,- eur mesačne a na malol. Q. na sumu 80,- eur mesačne. Otcovi navrhol upraviť vyživovaciu povinnosť na sumu po 75,- eur na každé z detí.

5. Súd pojednával v neprítomnosti otca detí, ktorý uviedol, že súhlasí, aby súd pojednával aj v jeho neprítomnosti a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, matky a kolízneho opatrovníka, oboznámením obsahu rodných listov malol. detí, písomných vyjadrení rodičov detí, výpovede otca detí pred dožiadaným súdom, dokladov o výške príjmu rodičov malol. detí, správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, Sociálnej poisťovne pobočka Prievidza, výpisov z katastra nehnuteľností, dokladov o výške výdavkov navrhovateľky a malol. detí, rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 2T/12/2015-173, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 23To/18/2018, Trestného rozkazu Okresného súdu Prievidza sp.zn. 2T/171/2012 -104, správy Súkromnej spojenej školy na ul. M. Falešníka 6, v Prievidzi, správy o šetrení pomerov v rodine malol. detí, oboznámením obsahu pripojeného spisu sp.zn. 13P/222/2011, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

6. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 5.8.2011 č.k. 13P/222/2011-26 boli malol. deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu detí každý vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľoleté, nezaopatrené dieťa na každé dieťa mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, t.j. od 31.8.2011. V tom čase bola matka detí na materskej dovolenke, avšak o deti sa nestarala, zdržiavala sa na neznámom mieste. Vyživovaciu povinnosť mala len k malol. Q. a malol. Q..

7. Otec detí v čase poslednej úpravy výživného bol nezamestnaný, neevidovaný na úrade práce, bez príjmu. V apríli 2011 odišiel z domácnosti s tým, že o deti sa starať nebude. V čase rozhodovania súdu nebol jeho pobyt známy. Vyživovaciu povinnosť mal len k malol. Q. a malol. Q..

8. Malol. Q. mala v čase poslednej úpravy výživného 3,5 roka, malol. Q. mal 2,5 roka. Obe deti žili v domácnosti navrhovateľky a jej manžela, ktorí im zabezpečovali riadnu starostlivosť. Navrhovateľka bola v tom čase na invalidnom dôchodku, jej manžel pracoval v zahraničí.

9. V súčasnosti malol. deti navštevujú Súkromnú spojenú školu, ul. Falešníka, v Prievidzi, malol. Q. je žiačkou 5. ročníka, malol. Q. navštevuje 4. ročník. Zo správy školy bolo zistené, že deťom vznikajú náklady na celodennú stravu (desiata, obed olovrant), pričom stravná jednotka je vo výške 2,10 eur a školné je vo výške 20,- eur mesačne. Okrem toho vznikajú náklady pri príležitostných akciách, ako exkurzie, divadelné predstavenia, výlety. Obe malol. deti navštevujú v škole viaceré záujmové krúžky - malol. Q. hru na klavír, tanec a spev a výtvarný krúžok, malol. Q. hru na bicie a výtvarný krúžok. Navrhovateľka deťom zakupuje všetky školské potreby, potreby na krúžky (napr. výtvarný). Okrem toho deti v škole nosia rovnošatu, ktorú im navrhovateľka taktiež musí zakupovať. Podľa jej vyjadrenia vesta

pre malol. Q. stojí 15,- eur a počas predchádzajúceho školského roka mu musela zakúpiť asi 3 vesty a 4 nohavice. Taktiež malol. Q. musí priebežne zakupovať rovnošatu, nakoľko táto rýchlo rastie. V súčasnosti je zdravotný stav detí dobrý. Obe deti podľa vyjadrenia navrhovateľky cestujú do školy taxíkom, pretože sa neodváži pustiť ich samé autobusom. Zo školy ich vyzdvihuje ona.

10. Matka malol. detí je v súčasnosti nezamestnaná, neevidovaná na úrade práce. Naposledy bola zamestnaná v spoločnosti Vegum a.s. Dolné Vestenice, kde bol jej pracovný pomer ukončený uplynutím doby, t.j. dňa 31.7.2018. Matka u tohto zamestnávateľa odpracovala len 12 dní, následne bola až do konca pracovného pomeru práceneschopná. V období od 29. do 31.1.2018 dosiahla čistú mzdu vo výške 58,62 eur, za mesiac február (do 18.2.2018) vo výške 244,55 eur. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne pobočka Prievidza súd zistil, že v marci 2018 boli matke detí vyplatené nemocenské dávky v sume 259,20 eur. V konaní matka uviedla, že aktuálne nemá žiaden príjem, náklady za bývanie, stravu a lieky hradí jej priateľ, s ktorým žije. Podala si žiadosť o prijatie do zamestnania v spoločnosti Limpid a očakáva, že bude predvolaná na pracovný pohovor. Vyživovaciu povinnosť má len k malol. Q. a malol. Q.. Bolo zistené, že matka nie je vlastníčkou žiadnych nehnuteľností, ani motorového vozidla. V konaní matka uviedla, že by bola schopná prispievať na výživu detí po 80,- eur mesačne na každé z detí.

11. V súčasnosti je otec od 9.11.2017 vo výkone trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici - Kráľová. Trestným rozkazom tunajšieho súdu zo dňa 17.8.2012 č.k. 2T/171/2012-104 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona, v súvislosti s čím mu bol uložený trest odňatia slobody 13 mesiacov nepodmienečne. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 20.9.2012. Následne rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 11.12.2017 č.k. 2T/12/2015-173 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 5.3.2018 č.k. 23To/18/2018 bol otec detí uznaný vinným zo spáchania prečinu výtržníctva formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody 15 mesiacov nepodmienečne. Výkon trestu otcovi detí skončí dňa 19.4.2019. Otec detí je vo výkone trestu pracovne zaradený, zo správy ÚVTOS bolo zistené, že za obdobie mesiacov máj až august 2018 dosiahol priemernú čistú odmenu 100,09 eur. Pred nástupom do výkonu trestu otec detí zamestnaný nebol. Otec detí je nemajetný, nevlastní motorové vozidlo ani nehnuteľný majetok. Vyživovaciu povinnosť má len k malol. Q. a malol. Q.. V konaní otec uviedol, že súhlasí s úpravou výživného na sumu 75,- eur mesačne na každé z detí.

12. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

13. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného je dôvodný, i keď nie v celom rozsahu. Bolo preukázané, že naposledy bola vyživovacia povinnosť rodičov voči malol. deťom upravovaná v roku 2011, od tej doby došlo k podstatnej zmene pomerov na strane detí, ktoré v súčasnosti navštevujú základnú školu (malol. Q. 2. stupeň základnej školy) a aj viaceré záujmové krúžky, v súvislosti s čím ich náklady podstatne vzrástli. Okrem toho škola, ktorú malol. deti navštevujú, je súkromná, je potrebné hradiť mesačne školné a deťom zabezpečovať rovnošatu. Na strane matky došlo k zmene pomerov v tom, že v súčasnosti je nezamestnaná, nepoberá žiaden príjem. Otec malol. detí je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselné trestné činy, je pracovne zaradený. Pri rozhodovaní súd zohľadnil skutočnosť, že matka detí nie je evidovaná na úrade práce, teda je dobrovoľne nezamestnaná, pričom situácia na trhu

práce je v súčasnosti priaznivá, je dopyt po pracovnej sile, a teda v možnostiach a schopnostiach matky detí je nájsť si zamestnanie a zabezpečiť pravidelný príjem. Matka v konaní aj uvádzala, že v blízkej dobe predpokladá, že sa nastúpi do práce. V súvislosti s otcom malol. detí súd uvádza, že nemôže prihliadať na to, že otec v súčasnosti nemá možnosť zvýšiť svoj príjem, aktuálnu situáciu si privodil vlastným úmyselným konaním. Výkon trestu pre prečin zanedbania povinnej výživy, prečin výtržníctva a krádeže nemôže ísť na ťarchu detí, ktoré nie sú schopné samé sa živiť a výživou sú odkázané na svojich rodičov. Otec nemôže byť zvýhodnený v podobe ponechania jeho vyživovacej povinnosti na úrovni zákonom určeného minimálneho výživného za to, že si svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči deťom neplnil, čím páchal trestnú činnosť a okrem toho sa dopúšťal aj ďalšej úmyselnej trestnej činnosti. Taktiež táto skutočnosť nemôže neprímerane zaťažovať navrhovateľku, ktorá po celý čas zodpovedne zabezpečuje osobnú starostlivosť maloletým namiesto ich rodičov. Súd teda zmenu pomerov na strane otca detí, ku ktorej došlo v dôsledku jeho trestného stíhania pre úmyselné konanie, nepovažuje za takú zmenu, ktorá by neumožňovala úpravu jeho vyživovacej povinnosti. Okrem toho súd zohľadnil to, že v čase posledného rozhodovania o výživnom bol otec nezamestnaný, nemal pravidelný príjem. Bolo prihliadnuté aj k tomu, že otec sám súhlasil s úpravou jeho vyživovacej povinnosti na sumu 75,- eur mesačne na každé dieťa. Na základe všetkých uvedených skutočností súd dospel k záveru, že v možnostiach a schopnostiach matky je prispievať na výživu detí po 80,- eur mesačne na každé dieťa a rovnako je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu detí po 75,- eur mesačne na každé z detí. Súd vyživovaciu povinnosť rodičov voči deťom upravil s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, nakoľko navrhovateľka v konaní uviedla, že nežiada upravovať vyživovaciu povinnosť rodičov späť, ale až od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Podľa ust. § 45 ods. 8 veta prvá Zákona o rodine boli rodičia zaviazaní výživné hradiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Trenčín. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v štyroch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 362 ods. 1 CSP). Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP a v § 62 ods. 1 CMP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.